

PM 2007:165 RI (Dnr 331-3412/2006)

Fortsätta med kortare arbetstid

Svar på skrivelse av Christopher Ödmann (mp)

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande
Skrivelsen anses besvarad med vad som anförs i denna promemoria

Föredragande borgarrådet Kristina Axén Olin anför följande.

Ärendet

Christopher Ödman (mp) föreslår i skrivelse den 22 augusti 2006 att kommunstyrelsen beslutar följande:

- att 3-3 modellen omedelbart erbjuds all personal i stadens äldreomsorg.
- att försöket med sex timmars arbetsdag med bibehållen lön vid Parkeringsavdelningen Norr permanentas.
- att sex timmars arbetsdag med bibehållen lön införs vid Parkeringsavdelningarna Söder, Västerort och Söderort.
- att en plan för arbetstidsförkortning till 35 timmar i veckan tas fram för övriga personalgrupper.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret anser inte att förslagen i skrivelsen ska bifallas.

Mina synpunkter

Om Sverige och Stockholm ska klara av att i framtiden erbjuda en välfärd av världsklass kräver det att fler arbetar. Arbetet är grunden till välbefinnande, privat och samhälls-ekonomiskt.

Arbetstidsfrågornas betydelse för verksamheten har under en längre tid varit i fokus. Huruvida kortare arbetstid skapar en bättre arbetsmiljö är en fråga för en såväl politisk som akademisk debatt. Jag anser inte att staden generellt ska arbetstidsförkorta. Med den demografiska utvecklingen som nu är måste staden i stället fortsätta den aktiva satsningen med att få fler i arbete.

Därutöver skulle en arbetstidssänkning generellt i staden i enlighet med förslagen i skrivelsen leda till en kostnadsökning för staden om ca 1,5 miljarder per år. Resurser skulle därmed berövas viktiga välfärdsområden, alternativt skulle en sådan reform kräva en skattehöjning om närmare en krona.

Jag instämmer i stadsledningskontorets synpunkter och föreslår att borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

Skrivelsen anses besvarad med vad som anförs i denna promemoria

Stockholm den 5 oktober 2007

KRISTINA AXÉN OLIN

Bilaga

Skrivelse av Christopher Ödmann (mp)

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet *Yvonne Ruwaida* (mp) enligt följande.

Jag föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. att bifalla skrivelsen
2. därutöver anför följande:

Staden ska fortsätta satsningarna på kompetensutveckling och olika utvecklingsprojekt. Olika arbetstidsmodeller med inriktningen att sänka arbetstiden och utöka friskvården har prövats. Dessa satsningar är ett sätt att förbättra kvaliteten i verksamheterna och en satsning på medarbetarnas kompetens, för att också i framtiden kunna driva en kvalitativt god omsorg för äldre. Därutöver innebär dessa satsningar fokus på arbetsmiljö och ska ses som ett led i jämställdhetsarbetet. Försöken har varit positiva, med underlättad schemaläggning och ökad kontinuitet för omsorgstagarna. Utvärderingen av försöket med parkeringsavdelningen Norr visar tydliga förbättringar i arbetstagarnas psykiska hälsa och bör därför permanentas enligt motionens intention. Inom äldreomsorgen har den så kallade 3-3-modellen visat sig ge bäst kontinuitet.

Reservation anfördes av borgarrådet *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Jag föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. Anse skrivelsen besvarad med vad som anförs i reservationen.
2. Därutöver framföra följande.

Vi håller helt med om intentionerna i skrivelsen om att förkorta arbetstiden och därigenom underlätta för människor med ett tungt arbete, exempelvis i äldreomsorgen och förskolan. Försöken med förkortad arbetstid under den föregående mandatperioden har varit lärorika och ska tas tillvara. Olika modeller har prövats och vi kan konstatera att det inte finns en optimal modell som passar alla verksamheter och arbetsplatser. Vi vill därför inte att staden centralt styr vilken modell som ska väljas i en fortsatt förkortning av arbetstiden. Det måste vara upp till varje stadsdelsnämnd att i nära dialog med medarbetarna och de fackliga organisationerna gå vidare med vad som passar de lokala förutsättningarna.

Vi vill i likhet med vad som anges i skrivelsen göra en plan för en långsiktig permanent minskning av arbetstiden, men med början inom äldreomsorgen där behoven kanske är allra störst. Planeringen ska utgå från en kommunal- och samhällsekonomisk kalkyl för hur arbetstiden kan kortas till 35 timmar per vecka för undersköterskor och vårdbiträden inom äldreomsorgen. Vilken modell som väljs ska bestämmas lokalt. Kalkylen ska bland annat ta hänsyn till minskade kostnader för sjukskrivning, förtidspensionering, arbetsskador och ökade intäkter i form av fler nöjda äldre, friskare medarbetare och mer jämställda medarbetare. Medel avsätts i centrala medelsreserven för att påbörja arbetstidsförkortningen.

Vi vill även göra ett större försök med kortare arbetstid i förskolan, där förskolelärare och barnskötare har ett tungt fysiskt arbete som kan vara svårt att klara ända upp i pensionsåldern. Medel avsätts i vår Rättvisemiljard för detta försök.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av *Stefan Nilsson* (mp) med hänvisning till reservationen av (mp) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av *Ann-Margarethe Livh* (v) med hänvisning till reservationen av (v) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Christopher Ödman (mp) föreslår i skrivelse att kommunstyrelsen beslutar följande:

- att 3-3 modellen omedelbart erbjuds all personal i stadens äldreomsorg.
- att försöket med sex timmars arbetsdag med bibehållen lön vid Parkeringsavdelningen Norr permanentas.
- att sex timmars arbetsdag med bibehållen lön införs vid Parkeringsavdelningarna Söder, Västerort och Söderort.
- att en plan för arbetstidsförkortning till 35 timmar i veckan tas fram för övriga personalgrupper.

I skrivelsen framförs att med kortare arbetstid ses en möjlighet att uppnå förbättrad hälsa, fler i arbete, ökad jämlikhet och på sikt ett rättvisare Stockholm där fler grupper kan komma in på stadens arbetsmarknad.

Arbetstidsfrågan har under ett flertal år legat till grund för flera budgetuppslag. De frågor som berörts har varit förkortad arbetstid, flexibla arbetstidsmodeller, rätt till ”fast” anställning och ökad sysselsättningsgrad för dem som så önskar.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 26 september 2006 är i huvudsak av följande lydelse.

Arbetstidsfrågorna och dess betydelse för personalförsörjningen och kvalitet i verksamheten står ständigt i fokus. Det är dock inte självklart att kortare arbetstid är medlet för att skapa ett hållbarare arbetsliv och öka välbefinnandet bland medarbetarna. Det kan lika gärna handla om möjligheten att kunna påverka och ges möjlighet till inflytande över den egna arbetstidens förläggning.

Uppfattningarna om arbetstidens betydelse för hälsan går i sär. Vissa hävdar att det är säkerställt att arbetstidsförkortning leder till minskade sjuktal och förbättrad hälsa och andra hävdar lika bestämt att det inte finns några sådana samband. (SOU 2002:49)

Om arbetstiden för samtliga stadens månadsavlönade medarbetare skulle sänkas till 35 timmar/veckan skulle kostnaden för en sådan förändring grovt räknat ligga i intervallet 1,2 – 1,5 miljarder kronor/år (inklusive personalomkostnadspålägg).

Beräkningen utgår från att den friställda tiden återbesätts vilket är en förutsättning för att inte förkortningen ska komma att innebära ökad arbetsbelastning och ökad stress och därmed kanske troligen också ökad sjukfrånvaro bland stadens medarbetare.

Försöket med sex timmars arbetsdag vid parkeringsavdelningen Norr ingår i ett större projekt som drivs av Arbetslivsinstitutet och en utvärdering ska lämnas till regeringen i juni 2007.

Stadsledningskontoret anser inte att arbetstidsförkortningen ska permanentas och dessutom utökas att också gälla parkeringsavdelningarna Söder, Västerort och Söderort. Försöket är ännu inte utvärderat och vi vet därmed inte om förkortningen haft någon positiv effekt på deltagarnas hälsa som kan motivera den kostnad som en förkortning med 25 procent av arbetstiden innebär.

I Enskede-Årsta stadsdelsförvaltning tillämpas en modifierad form av 3-3 modellen som inte innebär någon ren arbetstidsförkortning utan istället har medarbetarna förtroendetid som ska användas till arbetsplatsträffar, internutbildning, kompetensutveckling och friskvård.

Då en och samma modell inte passar alla verksamheter anser inte stadsledningskontoret att 3-3 modellen ska erbjudas all personal i stadens äldreomsorg. Varje verksamhet bör istället utifrån sina förutsättningar och behov och då inte minst utifrån ett brukarperspektiv forma sin modell för hur arbetstiden ska förläggas.